SPRÁVA

O TRESTNEJ ČINNOSTI PRÍSLUŠNÍKOV POLICAJNÉHO ZBORU

ZA OBDOBIE ROKA 2014

Sekcia kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „sekcia“) je odborným útvarom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na úseku kontroly a inšpekčnej služby Policajného zboru. V oblasti boja proti trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru (ďalej len „policajt“) má rozhodujúce postavenie úrad inšpekčnej služby sekcie (ďalej len „inšpekčná služba“). Na úseku inšpekčnej služby odhaľuje, dokumentuje a vyšetruje trestnú činnosť policajtov, a navrhuje opatrenia na predchádzanie a zamedzovanie trestnej činnosti policajtov. Predpokladom prijímania efektívnych preventívnych opatrení je mať dostatočné poznatky, aká trestná činnosť, na akom úseku služobnej činnosti a ktorými policajtmi bola v minulosti najčastejšie páchaná. Za tým účelom sekcia každoročne spracováva *Správu o trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru* (ďalej len „správa“) za predchádzajúci kalendárny rok. Úloha vypracovať predmetnú správu vyplýva taktiež z opatrenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 143/2014 o Pláne hlavných úloh Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na rok 2015.

1. Úvod

Údaje obsiahnuté v správe vychádzajú z podkladov inšpekčnej služby, najmä zo štatistických údajov, z podkladov od orgánov činných v trestnom konaní a z údajov z informačných systémov. Do správy boli zahrnuté podklady aj od národnej kriminálnej agentúry prezídia Policajného zboru a úradu hraničnej a cudzineckej polície prezídia Policajného zboru, ktorí sa v roku 2014 tiež podieľali na odhaľovaní a objasňovaní trestnej činnosti policajtov.

Správa analyzuje trestnú činnosť policajtov, ktorým bolo v roku 2014 vznesené obvinenie. Orgány činné v trestnom konaní vydajú v prípravnom konaní uznesenie o vznesení obvinenia podľa § 206 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ak je na základe zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba. Napriek tomu sa voči obvinenému v plnej miere uplatňuje v zmysle § 2 ods. 4 Trestného poriadku prezumpcia neviny, keďže každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Rozbor a analýza získaných údajov o trestnej činnosti obvinených policajtov umožňuje sledovať stav a vývoj kriminality policajtov a zamerať sa na problémové oblasti, jednotlivé služby, alebo útvary Policajného zboru s cieľom znižovať tento negatívny jav.

2. Postavenie a hlavné úlohy inšpekčnej služby

Sekcia je z hľadiska riadiacich väzieb priamo podriadená ministrovi vnútra Slovenskej republiky. Dozor nad dodržiavaním zákonnosti v súvislosti s činnosťou inšpekčnej služby v trestnom konaní vykonáva miestne príslušná prokuratúra v súlade so zákonom č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, čím je zabezpečená zákonnosť a nezávislosť vyšetrovania. Vo svojej činnosti sa inšpekčná služba riadi ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Inšpekčná služba ako odborný útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky je vecne príslušná odhaľovať a vyšetrovať trestné činy spáchané policajtmi, alebo bývalými policajtmi, ak trestné činy boli spáchané počas doby trvania služobného pomeru, vrátane korupcie a organizovaných foriem trestnej činnosti. Odbory inšpekčnej služby - západ, stred a východ so sídlami v Bratislave, Banskej Bystrici a v Košiciach s ďalšími vysunutými pracoviskami

vo vybraných mestách Slovenskej republiky, sú miestne príslušné plniť zverené úlohy v krajoch a okresoch podľa územno-správneho členenia Slovenskej republiky a podľa miestnej príslušnosti súdov. Miestna príslušnosť inšpekčnej služby je upravená v nariadení ministra vnútra Slovenskej republiky č. 150/2011 o niektorých činnostiach sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Na korupčné prípady a najzávažnejšie formy trestných činov s prvkami organizovanej spolupráce je vecne príslušný odbor boja proti korupcii a organizovanej kriminalite inšpekčnej služby, ktorý má celoslovenskú pôsobnosť. Inšpekčná služba popri tvrdom a nekompromisnom postihovaní trestnej činnosti policajtov plní aj ochrannú funkciu tým, že dôsledne preveruje oznámenia o podozrení z páchania trestnej činnosti policajtov, keďže medzi podaniami je veľa takých, ktoré majú za cieľ narušiť alebo znemožniť služobnú činnosť policajtov, pomstiť sa, prípadne zakryť vlastnú trestnú činnosť.

3. Stav a vývoj trestnej činnosti policajtov

Inšpekčná služba evidovala v roku 2014 na úseku trestného konania 2 060 vecí, čo je o 21 menej ako v roku 2013. Celkový nápad vecí evidovaný na úseku trestného konania tvorili podnety získané vlastnou operatívno-pátracou činnosťou, podnety od občanov, oznámenia predkladané prokuratúrou, Zborom väzenskej a justičnej stráže alebo iné podnety (napríklad oznámenia postúpené od iných služieb).

Z celkového počtu 2 060 vecí bolo ukončených 1 820 vecí, čo predstavuje 88,3 % a 240 vecí bolo k 31. 12. 2014 v štádiu riešenia.

Spôsoby ukončenia 1 820 vecí z uvedeného celkového počtu:

- 1 335 vecí (73,4 %) bolo pred začatím trestného stíhania odmietnutých podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku,
- 100 vecí (5,5 %) bolo pred začatím trestného stíhania odovzdaných inému orgánu na disciplinárne konanie podľa § 197 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku,
- 136 vecí (7,5 %) bolo po začatí trestného stíhania zastavených podľa § 215 ods. 1 Trestného poriadku,
- 125 vecí (6,9 %) bolo ukončených návrhom na podanie obžaloby podľa § 209 ods. 1 Trestného poriadku na príslušnú dozorujúcu prokuratúru,
- 38 vecí (2,1 %) bolo po začatí trestného stíhania ukončených postúpením podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku inému orgánu na disciplinárne konanie, keďže nešlo o trestný čin, ale o priestupok,
- 54 vecí (2,9 %) bolo v procese trestného konania prerušených podľa § 228 Trestného poriadku,
- 32 vecí (1,7 %) bolo ukončených inými spôsobmi podľa ustanovení Trestného poriadku (napríklad odložením podľa § 197 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, návrhom na podmienečné zastavenie trestného stíhania podľa § 216 Trestného poriadku, alebo iným návrhom prokurátorovi podľa § 209 Trestného poriadku a pod.).

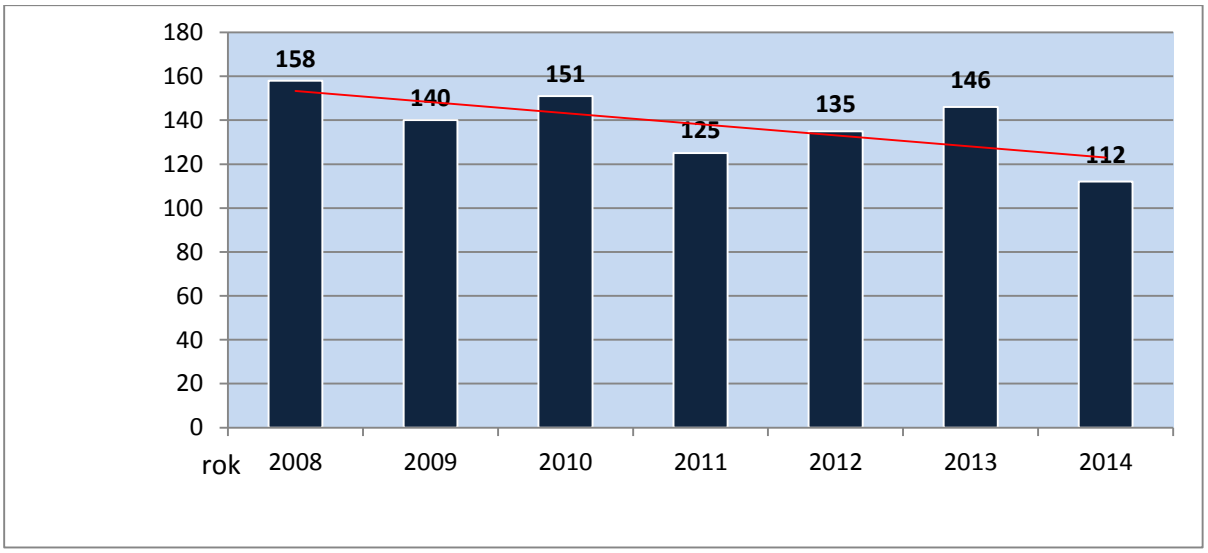
Celkovo bolo v rámci Slovenskej republiky v roku 2014 vznesené obvinenie **112 policajtom** za **129 trestných činov**, čo je o 34 policajtov a 58 trestných činov menej ako v roku 2013. Pri skutočnom počte 22 476 policajtov (podľa stavu obsadenosti policajných miest k 31. decembru 2014) podiel obvinených policajtov tvorí 0,5 %. V roku 2013 tvoril podiel obvinených policajtov 0,65 % z celkového počtu. Celkový prehľad počtu obvinených policajtov za obdobie rokov 2008 až 2014 je uvedený v **tabuľke č. 1.** Vyšetrovatelia inšpekčnej služby v roku 2014 vydali 125 uznesení o vznesení obvinenia podľa § 206 Trestného poriadku, v ktorých bolo obvinených 109 policajtov za 124 trestných činov. V súvislosti s vyšetrovaním trestnej činnosti policajtov bolo obvinených aj 31 civilných osôb, ktoré sa podieľali na páchaní

trestnej činnosti formou spolupáchateľstva, alebo samostatnými skutkami. Na odhaľovaní a objasňovaní trestnej činnosti policajtov v roku 2014 sa podieľala aj národná kriminálna agentúra prezídia Policajného zboru a úrad hraničnej a cudzineckej polície prezídia Policajného zboru, ktorí spolu obvinili 3 policajtov za 5 trestných činov.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet obvinených policajtov	158	140	151	125	135	146	**112**
počet trestných činov	209	171	183	171	186	187	**129**

Tabuľka č. 1: Počty obvinených policajtov a trestných činov v rokoch 2008 až 2014

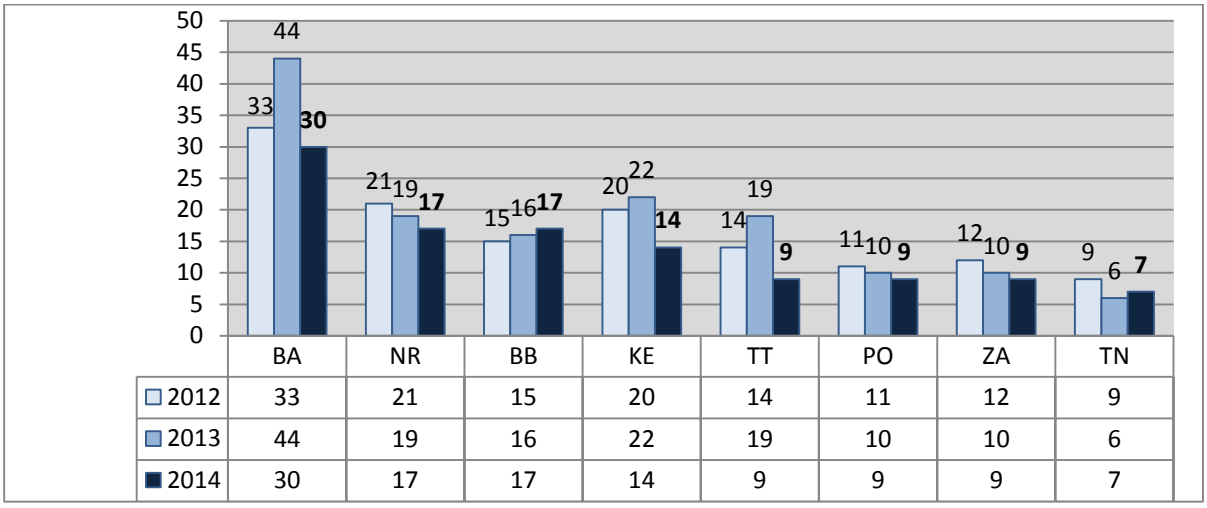
Počet obvinených policajtov je najnižší od roku 2008. Z dlhodobého hľadiska má kolísajúcu tendenciu, čo znázorňuje aj **graf č. 1,** v ktorom sú uvedené počty obvinených policajtov za roky 2008 až 2014.

Graf č. 1: Počty obvinených policajtov v rokoch 2008 až 2014

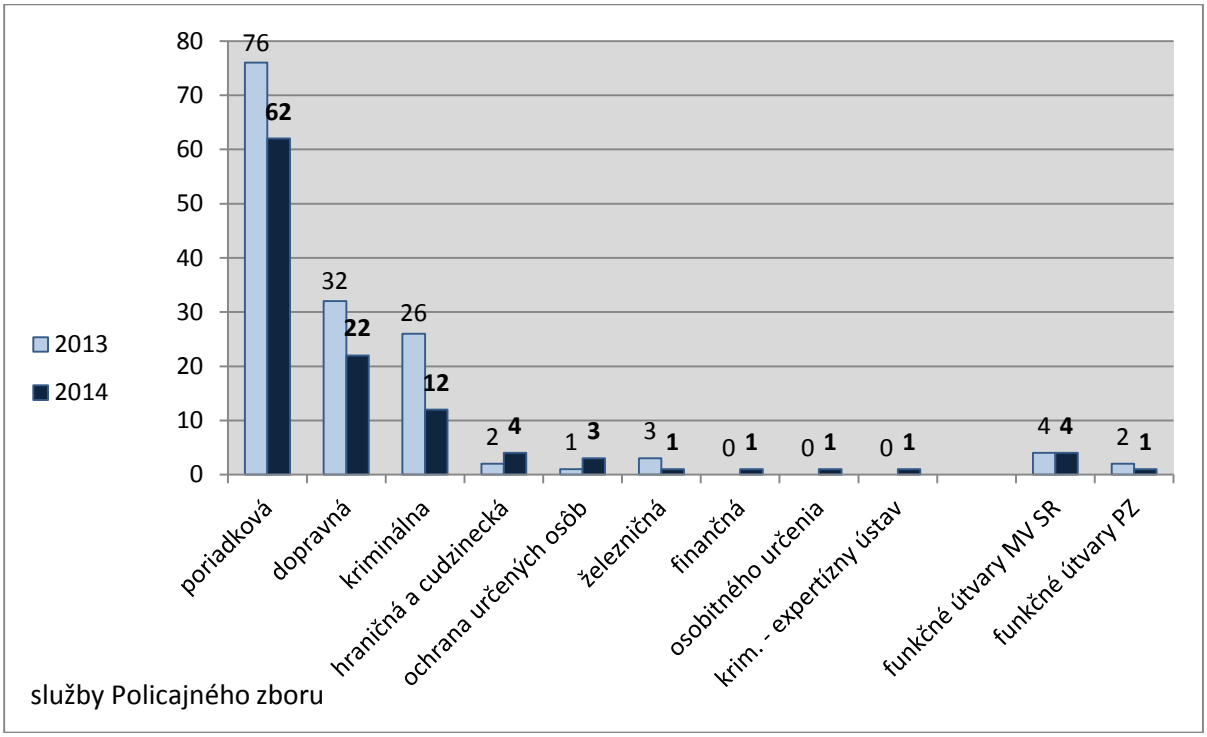
4. Analýza páchateľov trestnej činnosti

Z celkového počtu 112 obvinených policajtov bolo z pohľadu miesta ich služobného zaradenia najviac obvinených v Bratislavskom, Nitrianskom a Banskobystrickom kraji, najmenej v Trenčianskom kraji. Najväčší pokles oproti roku 2013 bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji (-14) a v Trnavskom kraji (-10). Počty obvinených policajtov podľa miesta ich služobného zaradenia v jednotlivých krajoch sú uvedené v **grafe č. 2.**

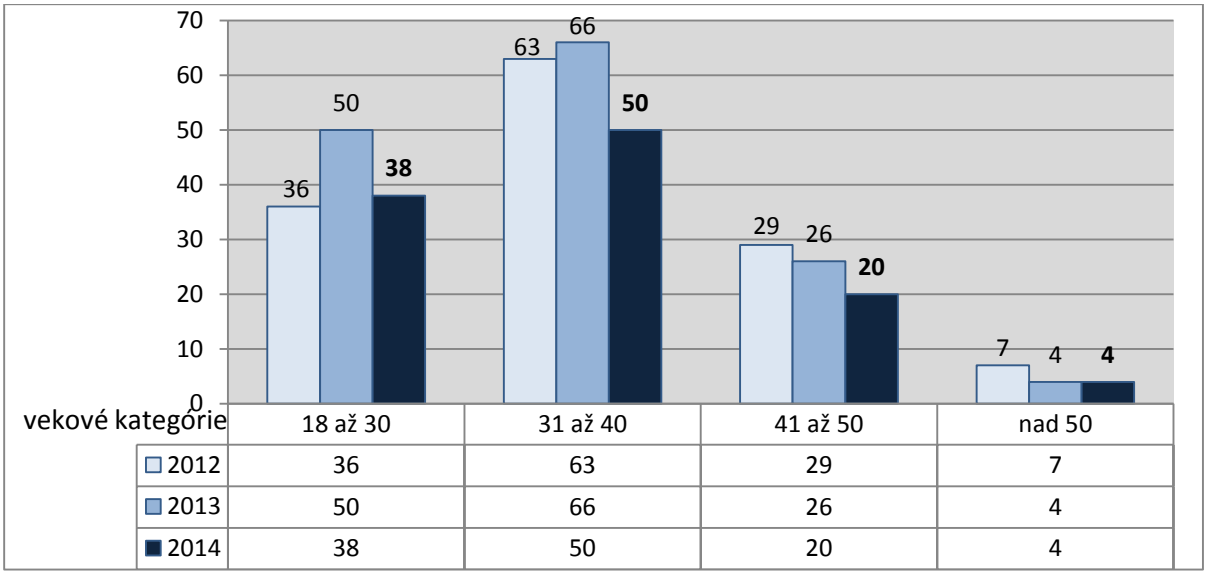
Graf č. 2: Porovnanie počtov obvinených policajtov podľa miesta ich služobného zaradenia v rokoch 2012 až 2014

Z hľadiska jednotlivých služieb Policajného zboru je počet obvinených policajtov, ako aj ich porovnanie s rokom 2013, uvedený v **grafe č. 3**. V roku 2014 bol najväčší pokles oproti roku 2013 zaznamenaný pri službe poriadkovej polície (-14), službe kriminálnej polície (-14) a službe dopravnej polície (-10). Najväčšie zastúpenie majú dlhodobo služby poriadkovej, dopravnej a kriminálnej polície, vzhľadom na to, že ide o najpočetnejšie služby a sú to služby Policajného zboru, ktoré sú príslušné na prejednávanie priestupkov a služby pôsobiace na úseku trestného konania. Podiel ostatných služieb na celkovom počte obvinených policajtov predstavuje menej ako jedno percento z celkového počtu. Pre komplexnosť údajov sú v grafe znázornené aj údaje o obvinených policajtoch z funkčných útvarov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Policajného zboru.

Graf č. 3: Porovnanie počtov obvinených policajtov z hľadiska jednotlivých služieb PZ a funkčných útvarov MV SR a PZ v rokoch 2013 a 2014

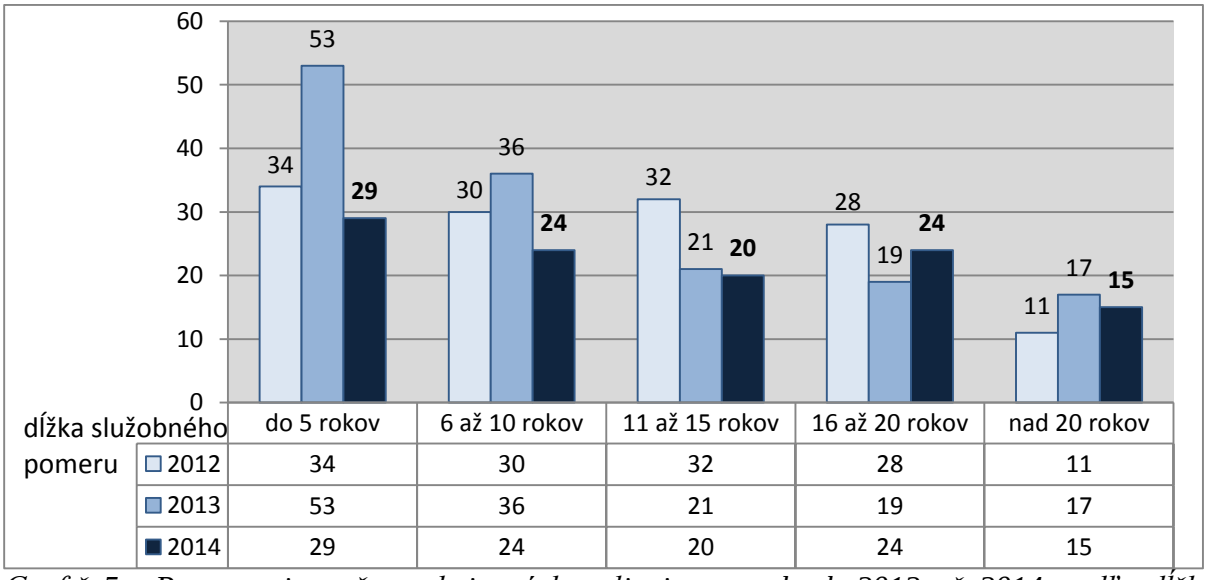
Počty obvinených policajtov podľa fyzického veku a ich porovnanie v rokoch 2012, 2013 a 2014 sú znázornené v **grafe č. 4**. Z celkového počtu obvinených policajtov došlo k poklesu vo všetkých vekových kategóriách, okrem vekovej kategórie nad 50 rokov, kde nedošlo ku zmene. Najväčší počet obvinených policajtov bol tak, ako aj v predchádzajúcich obdobiach, vo vekovej kategórii od 31 do 40 rokov a od 18 do 30 rokov. Treba ale uviesť, že tieto vekové kategórie sú v Policajnom zbore najpočetnejšie.

vekové kategórie	18 až 30	31 až 40	41 až 50	nad 50
2012	36	63	29	7
2013	50	66	26	4
2014	38	50	20	4

Graf č. 4: Porovnanie počtov obvinených policajtov v rokoch 2012 až 2014 podľa fyzického veku

Prehľad obvinených policajtov podľa rokov odslúžených v Policajnom zbore je uvedený v **grafe č. 5,** z ktorého je zrejmé, že k najväčšiemu poklesu došlo v roku 2014 v skupinách policajtov, ktorí sú v služobnom pomere do 10 rokov. Naopak, mierny nárast bol zaznamenaný u policajtov v skupine s dĺžkou služby 16 až 20 rokov.

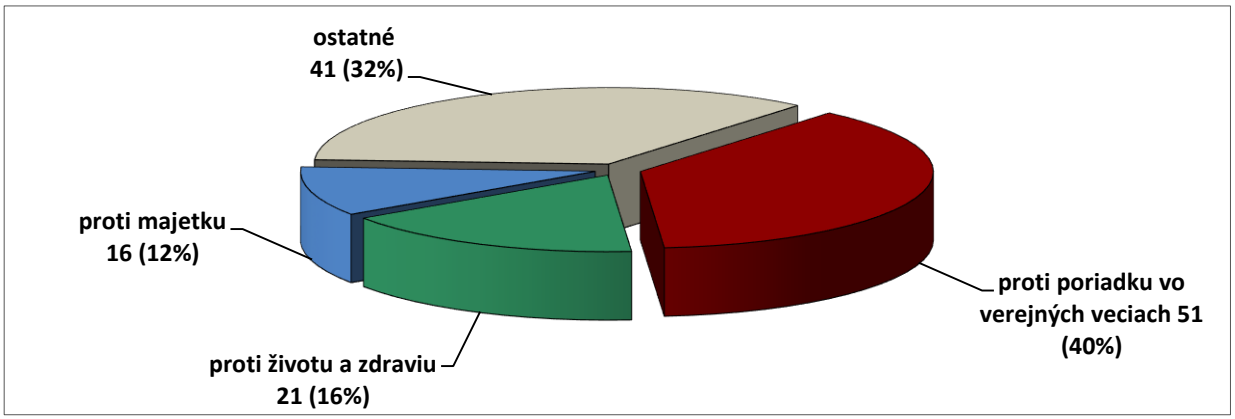
dĺžka služobného pomeru	do 5 rokov	6 až 10 rokov	11 až 15 rokov	16 až 20 rokov	nad 20 rokov
2012	34	30	32	28	11
2013	53	36	21	19	17
2014	29	24	20	24	15

Graf č. 5: Porovnanie počtov obvinených policajtov v rokoch 2012 až 2014 podľa dĺžky služobného pomeru

5. Zloženie trestnej činnosti policajtov

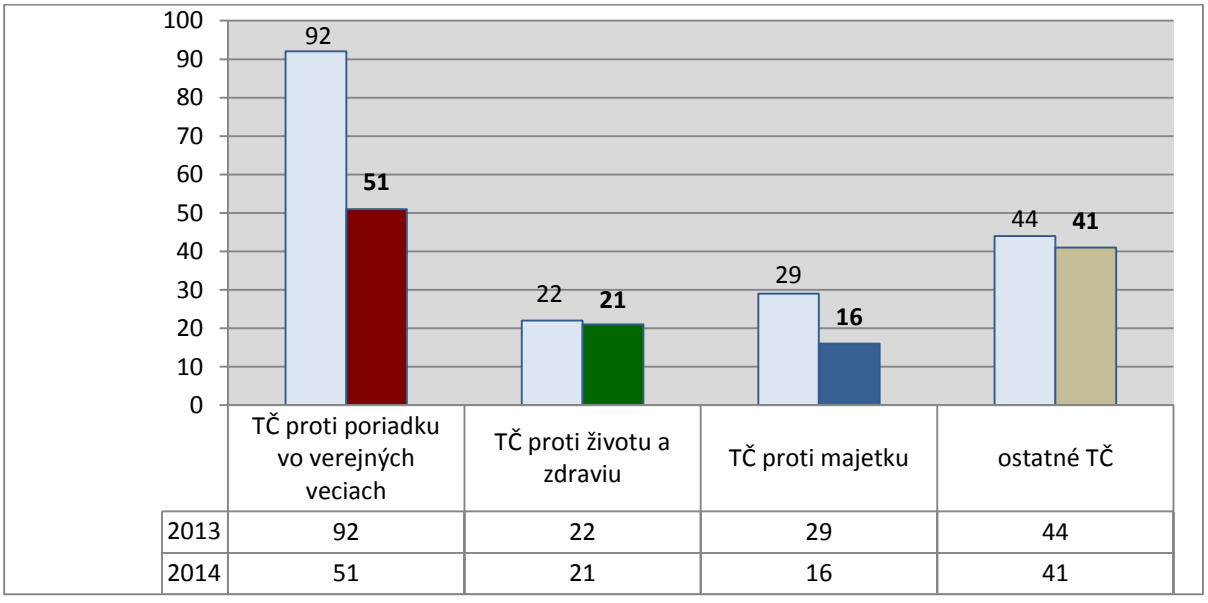
Celkovo bolo v roku 2014 zadokumentovaných **129 trestných činov,** čo je o 58 trestných činov menej oproti roku 2013.

Dlhodobo boli v najväčšom počte páchané trestné činy proti poriadku vo verejných veciach, kde bolo spáchaných 51 trestných činov, druhou najpočetnejšou skupinou boli trestné činy proti životu a zdraviu, kde bolo spáchaných 21 trestných činov. V skupine trestných činov proti majetku bolo spáchaných 16 trestných činov. Percentuálne zastúpenie vybraných skupín trestných činov je znázornené v **grafe č. 6.**

Graf č. 6: Počty trestných činov podľa právnej kvalifikácie, za ktoré boli obvinení policajti v roku 2014

Z analýzy trestnej činnosti policajtov vyplýva, že k najväčšiemu poklesu došlo v skupine trestných činov proti poriadku vo verejných veciach. V tejto skupine bolo v roku 2014 spáchaných o 41 trestných činov menej ako v roku 2013. K výraznému poklesu došlo aj v skupine trestných činov proti majetku, kde bolo spáchaných o 13 trestných činov menej ako v roku 2013. Porovnanie počtov trestných činov podľa právnej kvalifikácie v rokoch 2013 a 2014 je znázornené **v grafe č. 7.**

	TČ proti poriadku vo verejných veciach	TČ proti životu a zdraviu	TČ proti majetku	ostatné TČ
2013	92	22	29	44
2014	51	21	16	41

Graf č. 7: Porovnanie počtov trestných činov podľa právnej kvalifikácie v rokoch 2013 a 2014

5.1 Trestné činy proti poriadku vo verejných veciach

Celkovo bolo zaznamenaných 51 trestných činov proti poriadku vo verejných veciach, čo predstavuje 40 % z celkového počtu spáchaných trestných činov. V skupine trestných činov proti poriadku vo verejných veciach bol najpočetnejšie zastúpený trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), ktorý bol spáchaný v 36 prípadoch. Najčastejšie bol tento trestný čin spáchaný v súvislosti s ukladaním pokút v blokovom konaní na úseku prejednávania priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, kedy policajti nevydali príslušnú časť pokutového bloku, uvedenú pokutu nikde nezaevidovali a hotovosť si nechali pre vlastnú potrebu. V ostatných skupinách došlo taktiež k poklesu a medzi najzávažnejšie patrili konania kde došlo k bezdôvodnému, alebo neprimeranému použitiu násilia voči predvedenému, pri zisťovaní totožnosti osoby, prípadne pri vyšetrovaní.

Skupiny, v ktorých dochádzalo k páchaniu trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa:

- prejednávanie priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (24),
- bezdôvodné alebo neprimerané použitie násilia voči predvedenému, pri zisťovaní totožnosti osoby alebo pri vyšetrovaní (3),
- neoprávnené vydávanie oprávnení na vedenie motorových vozidiel (3),
- manipulácia úkonov pri dokumentovaní alebo vyšetrovaní protiprávneho konania, príp. uvádzanie nepravdivých informácií s úmyslom privodiť sebe alebo inej osobe prospech alebo ujmu (2),
- únik informácií s cieľom kryť trestnú činnosť, alebo jej páchateľov (2),
- neoprávnené poskytnutie informácií z informačných systémov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (1),
- účelové a neoprávnené vykonanie personálnej zmeny služobného zaradenia inej osoby za účelom jej platového zvýhodnenia (1).

Do tejto kategórie patria aj korupčné trestné činy, ktoré boli najčastejšie spáchané v jednočinnom súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa. V hodnotenom období boli policajti obvinení z 3 trestných činov prijímania úplatku podľa § 328 a § 329 Trestného zákona a z 1 trestného činu podplácania podľa § 332 Trestného zákona.

V tejto skupine trestných činov bolo zaznamenaných aj 5 trestných činov marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 Trestného zákona, kedy porušením základných povinností alebo nevykonaním opatrení došlo k zmareniu objasnenia protiprávneho konania. Došlo aj k spáchaniu trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 Trestného zákona (1) a trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Trestného zákona (1). Zaznamenané boli aj trestné činy falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 Trestného zákona (2), trestný čin ohrozenie dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti podľa § 353 Trestného zákona (1) a trestný čin prevádzačstva podľa § 356 Trestného zákona (1).

5.2 Trestné činy proti životu a zdraviu

V roku 2014 bolo spáchaných 21 trestných činov proti životu a zdraviu, čo je 16 % z celkového počtu spáchaných trestných činov. Najviac trestných činov z tejto skupiny bolo spáchaných v súvislosti s úmyselným ublížením na zdraví podľa § 156 Trestného zákona, ku ktorému došlo v 9 prípadoch. Z toho až v 8 prípadoch boli uvedené trestné činy spáchané mimo

výkonu služobnej činnosti, v súvislosti so spôsobenými zraneniami pri konfliktoch a roztržkách, najčastejšie spolu s trestným činom výtržníctva. V jednom prípade došlo k úmyselnému ublíženiu na zdraví v čase služby policajtov, v súvislosti s neprimeraným použitím násilia voči predvedenému. Zaznamenaných bolo 7 prípadov trestného činu ublíženia na zdraví z nedbanlivosti podľa § 157 a § 158 Trestného zákona, ku ktorým došlo v súvislosti s porušením ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, alebo v dôsledku neprispôsobenia vedenia vozidla dopravno-technického stavu cesty, poveternostným podmienkam a svojim schopnostiam. V 1 prípade došlo k usmrteniu účastníka dopravnej nehody, ktorej účastníkom bol policajt mimo služby, kedy bol obvinený z trestného činu usmrtenia podľa § 149 Trestného zákona. V tejto skupine boli zaznamenané aj 4 prípady (o 1 viac ako v roku 2013) spáchania trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 a § 172 Trestného zákona.

5.3 Trestné činy proti majetku

V roku 2014 bolo spáchaných 16 trestných činov proti majetku, čo je 12 % z celkového počtu spáchaných trestných činov. V tejto skupine bolo zaznamenaných najviac trestných činov krádeže podľa § 212 Trestného zákona (5) a trestných činov spáchaných v súvislosti s podvodmi - trestný čin podvodu podľa § 221 Trestného zákona (3) a trestný čin poisťovacieho podvodu podľa § 223 Trestného zákona (1). V prípadoch trestných činov krádeže došlo väčšinou k odcudzeniu vecí, finančnej hotovosti a majetku, pričom boli páchané mimo výkonu štátnej služby. V prípadoch podvodov obvinení policajti uviedli do omylu tretie osoby za účelom získania finančných prostriedkov, alebo iných hmotných vecí a zaznamenaný bol aj prípad, kedy policajt vyhotovil správy o dopravných nehodách, ktoré boli fiktívne a takto zabezpečil podklady k poistným podvodom. Trestný činy sprenevery podľa § 213 Trestného zákona bol spáchaný v 2 prípadoch. V prípadoch sprenevery došlo najmä k sprenevere zverených finančných prostriedkov a pokutových blokov. V tejto kategórii došlo aj k spáchaniu trestných činov poškodzovania cudzej veci podľa § 245 Trestného zákona (2), trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 Trestného zákona (1), trestného činu podielnictva podľa § 231 Trestného zákona (1) a trestného činu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 Trestného zákona (1).

5.4 Ostatné trestné činy

V skupine trestných činov, ktoré nespadajú do vyššie uvedených kategórií, boli zaznamenané protiprávne konania policajtov vo väčšine prípadov v čase mimo služby. Medzi najzávažnejšie patrili trestné činy výtržníctva podľa § 364 Trestného zákona (11) a trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Trestného zákona (1). Vo všetkých prípadoch išlo o konflikty a fyzické útoky policajtov mimo výkonu služby. Medzi závažné trestné činy patrili aj trestné činy lúpeže podľa § 188 Trestného zákona (2). V jednom prípade išlo o obzvlášť nebezpečné, opakované konanie policajta, kedy spolu s civilnou osobou štyrikrát prepadli poštu, jedenkrát banku a obchodnú prevádzku. V druhom prípade policajt prepadol stávkovú kanceláriu. V súvislosti s výkonom služby došlo k spáchaniu trestných činov neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 Trestného zákona (1) a trestných činov porušovania služobných povinností podľa § 411 Trestného zákona (3).

6. Problematika vyšetrovania podaní zadržaných, zaistených a obvinených osôb na zranenia, ktoré im podľa ich vyjadrenia boli spôsobené policajtmi

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 979 zo dňa 10. októbra 2001 k návrhu odpovede vlády Slovenskej republiky na správu Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského, či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (CPT) z druhej periodickej návštevy Slovenskej republiky, uskutočnenej 9. až 18. októbra 2000, uložila ministrovi vnútra Slovenskej republiky úlohou D.2. *„venovať trvalú pozornosť činnosti sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR pri vyšetrovaní podaní zadržaných, zaistených a obvinených osôb na zranenia, ktoré im podľa ich vyjadrenia boli spôsobené príslušníkmi Policajného zboru"* s termínom raz ročne informovať vládu Slovenskej republiky. V súlade s touto úlohou je informácia predkladaná vláde Slovenskej republiky.

Jednotlivé podania zadržaných, zaistených a obvinených osôb, ktorým podľa ich vyjadrenia mali byť spôsobené zranenia policajtmi (ďalej len „podanie"), boli inšpekčnou službou evidované na základe oznámení predkladaných Zborom väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, prokuratúrou, samotnými občanmi, alebo iných podnetov (napríklad oznámenia postúpené od iných služieb Policajného zboru).

Za obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2014 inšpekčná služba prijala 215 podaní, čo je o 16 podaní viac, ako v roku 2013 (199 podaní).

Z uvedeného počtu:

- 1 (0,47 %) podanie bolo uznesením odovzdané inému orgánu na disciplinárne konanie podľa § 197 ods. 1, písm. b) Trestného poriadku,
- 190 (88,37 %) podaní bolo uznesením odmietnutých podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, nakoľko nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa odseku 2, uvedeného ustanovenia Trestného poriadku,
- 3 (1,39 %) podania boli realizované vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku,
- 2 (0,94 %) podania boli realizované vydaním uznesenia o vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku,
- 3 (1,39 %) podania boli realizované vydaním uznesenia o postúpením veci podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku,
- 5 (2,33 %) podaní bolo realizovaných zastavením trestného stíhania podľa § 215 ods. 1, písm. a) alebo písm. b) Trestného poriadku,
- 8 (3,72 %) podaní bolo predmetom ďalšieho šetrenia, nakoľko nebolo o nich rozhodnuté,
- 3 (1,39 %) podania boli vybavené inak.

Prešetrením 195 podaní (90,70 %) sa neprimerané násilie zo strany policajtov nepotvrdilo. Išlo o podania, ktoré boli realizované vydaním uznesenia o odmietnutí veci podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku a zastavením trestného stíhania podľa § 215 ods. 1, písm. a) alebo písm. b) Trestného poriadku.

Dôvodom postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, vo veciach, ktoré uznesením odmietol podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, bola najmä zákonnosť použitia donucovacích prostriedkov pri služobnom zákroku, nepreukázanie skutkového stavu podľa

údajov oznamovateľov, postup v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, nenaplnenie znakov skutkovej podstaty preverovaného podozrenia z trestného činu.

Z prehľadu počtu podaní zadržaných, zaistených a obvinených osôb na zranenia, ktoré im podľa ich vyjadrenia boli spôsobené policajtmi, zaevidovaných inšpekčnou službou za obdobie rokov 2003 až 2014 uvedeného **v tabuľke č. 2** vyplýva, že najviac podaní bolo v roku 2003, a to 301 podaní. Klesajúca tendencia bola zaznamenávaná od roku 2003 až do roku 2005, najmenej podaní bolo zaevidovaných v roku 2008, a to 146 podaní. V roku 2006 bol zaznamenaný najväčší medziročný nárast počtu podaní (+72).

rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet podaní	301	204	155	227	164	146	172	184	168	158	199	**215**

Tabuľka č. 2: Počet podaní zadržaných, zaistených a obvinených osôb na zranenia, ktoré im podľa ich vyjadrenia boli spôsobené policajtmi

S cieľom poznať skutočný stav v dodržiavaní zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, ako aj rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 21/2009 o úlohách na zabránenie porušovania ľudských práv a slobôd príslušníkmi Policajného zboru a príslušníkmi Železničnej polície pri vykonávaní služobných zákrokov a obmedzení osobnej slobody, v roku 2014 pracovníci odboru sťažností a kontroly výkonu štátnej služby úradu kontroly sekcie vykonali kontroly na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Senici, Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Žiline, Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Komárne, Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Žiari nad Hronom a Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Bratislave III. Kontroly boli ukončené záznamom, t. j. bez zistenia nedostatkov.

V súvislosti s predchádzaním neprimeraného násilia voči zadržaným, zaisteným a obvineným osobám by bolo možným systémovým opatrením zriadenie monitorovacích systémov najmä v priestoroch, kde sú umiestňované osoby po ich predvedení na obvodné oddelenie Policajného zboru a v miestnostiach, kde sú s takýmito osobami vykonávané úkony po ich predvedení a zavedenie povinnosti tieto úkony vykonávať výlučne v takto vybavených priestoroch. Menej nákladným, avšak účinným opatrením, je zvýšenie kontrolnej činnosti v dobe vykonávania služby mimo základného času služby v týždni a to z rôznych úrovní riadenia, resp. kontrolných orgánov, a to s náhodnou periodicitou tak, aby kontroly neboli službukonajúcimi policajtmi predvídateľné.

7. Medzinárodná spolupráca na úseku boja proti trestnej činnosti policajtov

V rámci prehlbovania zahraničnej spolupráce, výmeny praktických skúseností a budovania neformálnych vzťahov s partnerskými zložkami štátov Európskej únie sa zástupcovia sekcie v roku 2014 zúčastnili medzinárodného stretnutia na úrovni regionálneho fóra EPAC/EACN (European Partners Against Corruption/European anti-corruption network) Európski partneri proti korupcii / Európska sieť na boj proti korupcii. Zásadnou myšlienkou regionálneho fóra je dosiahnutie cieľa, aby národné zložky dozorných a kontrolných orgánov bezpečnostných zborov súčasných a budúcich členských štátov Európske únie mali jednotné postupy v boji s trestnou činnosťou príslušníkov bezpečnostných zborov a spoločný boj s korupciou v zmysle Protikorupčného dohovoru OSN z decembra 2003.

V záujme výmeny praktických skúseností a priblíženia riešenia problematiky trestnej činnosti policajtov, najmä s partnerskými zložkami štátov Európskej únie, je neustále prehlbovaná zahraničná spolupráca inšpekčnej služby, budujú sa neformálne vzťahy s partnerskými zložkami štátov Európskej únie vysielaním na zahraničné semináre, konferencie a stáže, zamerané na preventívne pôsobenie v oblasti boja proti organizovanému zločinu, korupcii, drogovej kriminalite a pod. Inšpekčná služba realizuje medzinárodnú spoluprácu nielen v trestno-právnej rovine, ktorá sa uplatňuje v prípadoch prešetrovania podozrení z trestnej činnosti policajtov presahujúcej územie Slovenskej republiky, ale aj v rovine získavania a výmeny teoretických a praktických poznatkov medzi partnerskými ochrannými službami.

8. Preventívne aktivity

Sekcia sa dlhodobo podieľa na plnení úlohy „Plniť opatrenia vyplývajúce z I. aktualizovaného znenia Schengenského akčného plánu Slovenskej republiky v oblastiach, kde je zvýšený predpoklad korupčného správania a možnosť prípadov zneužitia právomoci verejného činiteľa, vykonať prostredníctvom mobilných útvarov neohlásené operácie nezávislé od vedenia na miestnej úrovni s cieľom predchádzania korupcii“. V zmysle tejto úlohy boli v priebehu roka 2014 priebežne realizované plánované, neplánované a operatívne kontroly policajtov a ostatných zamestnancov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Policajného zboru, zamerané na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov. Na konkrétne zistené nedostatky boli upozorňovaní vedúci pracovníci kontrolovaných subjektov za účelom prijímania opatrení vyplývajúcich z nedostatkov v služobnej činnosti.

Zapojenie verejnosti do boja proti korupcii a inej trestnej činnosti v radoch polície je realizované možnosťou podávania informácií občanmi elektronickou formou, vyplnením formulára uverejneného na internetovom portáli „www.minv.sk“, ktorý je súčasťou projektu „Posilnenie kapacít v boji proti korupcii v Policajnom zbore“, financovaného z Prechodného fondu na rok 2005. V roku 2014 bolo týmto spôsobom prijatých 136 oznámení a celkovo od roku 2008, kedy bol elektronický formulár daný do používania, bolo prijatých 806 oznámení. Oznámenia sa týkali prevažne sťažností na postup policajtov, podozrení z porušenia právomocí verejného činiteľa, ale aj podozrení z korupcie. V prípade relevantného obsahu boli tieto ďalej riešené úradom kontroly sekcie (93), inšpekčnou službou (33), alebo boli odstúpené na iný, vecne príslušný útvar alebo organizáciu (10).

Dlhodobo jedným z preventívnych nástrojov na predchádzanie a znižovanie kriminality policajtov je prednášková a lektorská činnosť, ktorá bola vykonávaná aj v roku 2014. Táto sa podľa potrieb a požiadaviek vykonávala na rezortných školách Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a bola zameraná najmä na poukazovanie príčin a podmienok páchania trestnej činnosti policajtov, na skladbu trestných činov a vybrané príklady trestnej činnosti policajtov, na dodržiavanie Etického kódexu policajtov a Európskeho kódexu policajnej etiky.

Sekcia prostredníctvom tlačového odboru kancelárie ministra vnútra Slovenskej republiky priebežne počas roka 2014 poskytovala vybrané štatistické ukazovatele o trestnej činnosti policajtov a informácie ku konkrétnym prípadom o trestnej činnosti policajtov. Cieľom tejto aktivity je zapájanie verejnosti k aktívnej spolupráci s Policajným zborom.

9. Záver

Sekcia pri plnení úloh venuje pozornosť aj opatreniam a návrhom legislatívnych zmien, ktoré umožňujú efektívnejšie odhaľovať a účinne vyšetrovať trestnú činnosť policajtov, vrátane korupcie. Zároveň kladie dôraz aj na prevenciu a kontrolu polície smerom dovnútra Policajného zboru. Opatrenia prijímané na znižovanie trestnej činnosti policajtov dosahujú svoj požadovaný efekt, o čom svedčí klesajúci trend tohto negatívneho javu a najnižší počet obvinených policajtov v roku 2014 oproti predchádzajúcim rokom. Prispeli k tomu aj zlepšujúce sa podmienky na prácu v Policajnom zbore, podmienky v oblasti materiálno-technického zabezpečenia útvarov, ale aj stabilizácia systému odmeňovania a sociálneho zabezpečenia policajtov.

Dôsledná a včasná realizácia prípadov protiprávneho konania policajtov významnou mierou prispieva k odstráneniu týchto negatívnych javov v spoločnosti. Sekcia plní zásadnú úlohu pri zabezpečovaní funkčnosti Policajného zboru a zvyšovaní jeho dôveryhodnosti, čo je základný predpoklad, aby Policajný zbor mohol plniť svoju úlohu, ktorým je ochrana vnútorného poriadku a bezpečnosti a aby bol dôstojným členom medzi európskymi policajnými zbormi.